

Leven in het voetspoor van Dominicus

Tekst: Stefan Mangnus en Sipke Draisma
Foto's: Laetitia van der Lans

Hoe vinden mensen in deze tijd nieuwe inspiratie bij de oude bronnen van onze traditie? Stefan Mangnus, pastorale dienstverlener voor onderwijs en catechese en Sipke Draisma, pastoraal werker in Franeker en omgeving, voelen zich beide thuis bij de spiritualiteit van de dominicanen, maar zijn niet ingetreden. Ze hebben zich aangesloten bij de Dominicaanse Lekengemeenschap Nederland. Stefan en Sipke vertellen waarom zij deze keuze maakten en wat het betekent in het leven van alledag.

Hoe ben je bij de dominicanen betrokken geraakt?

Stefan: "Ik realiseerde me op een dag dat ik in mijn leven steeds dominicanen tegenkom. Dat begon bij Thomas van Aquino, een theoloog voor wie ik tijdens mijn studie enthousiast werd. Later mocht ik een jaarlang studeren bij de dominicanen in Toulouse."

En ten slotte was de Dominicusparochie in Tiel de eerste parochie waar ik als pastoraal werker benoemd werd. Ik voelde me aangetrokken tot de combinatie van studie, gebed en verkondiging die typerend is voor de Orde van de Predikers (O.P.). Eigenlijk is die naam beter dan 'dominicanen': we zijn niet zozeer volgelingen van Dominicus (Dominicus zelf heeft nooit volgelingen gewild), maar geloofsverkondigers. Mensen die Jezus willen volgen door net als Hij, waar we maar komen, te spreken over God en een leven te leiden dat mensen op het spoor zet van Gods Koninkrijk."

Sipke: "In de tijd dat ik in Nijmegen theologie studeerde was de opleiding gehuisvest in een vleugel van het hoofdklooster van de dominicanen in Nederland. Ik kwam dus regelmatig dominicanen tegen. Edward Schillebeeckx en Ad Willems waren aan de theologische faculteit verbonden als hoogleraren. Met enkele medestudenten had ik wekelijks contact met de bewoners van het klooster. We bezochten het koorgebed, aten samen en bespraken daarna theologische en maatschappelijke thema's. Ik voelde me meteen op mijn gemak bij de dominicanen omdat studie en gebed er hand in hand gaan. 'Weet wat je gelooft en weet wat je predikt' is er het devies. Door een wijze dominicaan is dat eens kort samengevat als: 'niet kletsen maar leren'. Toen ik jaren later de kans kreeg om me aan de orde te verbinden als leken-dominicaan was de stap snel

gezet en na een voorbereidend jaar deed ik in 2003 professie."

Hoe gaat het in de praktijk?

Sipke: "We komen als leken-dominicanen zo'n vijf keer per jaar samen op zogeheten vormingsdagen. Dat zijn dagen van ontmoeting, gebed en studie. Het komende seizoen is het thema 'Tot de orde geropen'. We bespreken zaken als de inhoud en vorm van je prediking en hoe je je dominicaan-zijn vormgeeft in de alledaagse praktijk van je leven. Als leken-dominicanen hoeven we de geloften van zuiverheid en armoede niet te onderhouden. Wel beloven we gehoorzaamheid aan de overste van de orde. Leken-dominicaan zijn is dus allesbehalve een vrijblijvende zaak."

Stefan: "Het afgelopen jaar was mijn initieel jaar. We zijn dit jaar met zeven nieuwelingen. Het was een jaar waarin we als aspiranten in een aantal bijeenkomsten kennis hebben gemaakt met de dominicaanse traditie en met de leken-dominicanen in Nederland. Die bijeenkomsten waren steeds op verschillende plaatsen: in onze kloosters in Zwolle en Huissen, bij de zusters dominicanessen van Bethanië in Delft of bij leken-dominicanen thuis. Zo heb ik snel mensen in de orde leren kennen en gezien hoe zij hun dominicaan-zijn leven. Dat spreekt me zo aan dat ik heb laten weten dat ik dit najaar graag professie wil doen, en me zo bij de Dominicaanse Lekengemeenschap Nederland wil aansluiten."

Wat zoek je er?

Stefan: “Ik zoek inspiratie bij een traditie van mensen die open over hun leven met God willen spreken. Die daarin ook van anderen willen leren en die niet bang zijn om te twijfelen of vragen te stellen, omdat ze weten dat dat de manier is om tot een volwassen geloof te komen. Thomas van Aquino is hier voor mij een leermeester. Zijn Summa Theologiae is helemaal opgebouwd vanuit geloofsvragen, en je merkt in zijn antwoorden hoe hij steeds naar waarheid zoekt, ook in de visies waar hij het niet mee eens is.”

“Bij dat dominicaanse streven naar waarheid hoort ook dat je je laat horen als er mensen in de verdrukking komen of als het evangelie onrecht aangedaan wordt. Antonio Montesinos en Bartolomé de las Casas bijvoorbeeld. Dat zijn Spaanse dominicanen die meevoeren met de ontdekkingsreizen naar Amerika. Daar namen zij het op voor de mensenrechten van de indianen.”

Sipke: “Het is voor mij als werker in het pastoraat belangrijk dat ik een spirituele basis heb, een bron waaraan ik me kan laven. De dominicanen-orde geeft me wat dat betreft erg veel. Ik kan daar putten uit een eeuwenlange spirituele en intellectuele traditie. Ooit begonnen als een orde die tegen ketterijen streed merk je dat je deel uitmaakt van een beweging die midden in de kerk staat, maar met een kritische blik. We worden soms als een progressieve orde gezien, maar uit ervaring weet ik dat de dominicanen zich in het hele brede spectrum van de katholieke kerk bevinden, van zeer progressief tot zeer conservatief. Wat we

gemeenschappelijk hebben is dat we over het algemeen de neiging hebben niets voor zoete koek te slikken. Een van de laatste magisters van de orde heeft eens gezegd dat je als dominicaan langs de grenzen van je eigen gelijk moet durven lopen. Misschien wordt er daarom wel over dominicanen gezegd dat ze altijd enige sympathie voor kettters hebben overgehouden.”

Wat vind je er?

Stefan: “Ik vind er een mooie groep mensen die deze dominicaanse traditie leeft op een manier die bij onze tijd en cultuur past. Ik ben verkondiger in mijn werk als catecheet en probeer het te zijn in mijn dagelijks leven, met al het vallen en opstaan dat daarbij hoort. Bij de dominicanen vind ik een groep mensen om die inspiratie mee te delen. In de praktijk kent dat vele vormen: gezamenlijke bijeenkomsten, een verbondenheid in gebed door middel van het dominicaans brevier dat we ieder in ons eigen huis bidden, en ook de moderne communicatiemiddelen bieden mogelijkheden om met elkaar mee te leven en te inspireren. Onze website www.lekendominicanen.nl is daar een goed voorbeeld van.”

Sipke: “Ik zou de orde niet meer kunnen missen. Het broeder- en zusterschap en haar traditie zijn voor mij van grote waarde. Ik voel me verwant met dominicaanse mensen wereldwijd, kloosterlingen en leken, die steeds weer opnieuw willen doordenken wat God met ons wil. Daarom zet ik me voor elke preek weer aan de studie en denk daarbij: niet kletsen, Sipke, maar leren!”

De Dominicaanse Lekengemeenschap Nederland (DLN) is in 1999 opgericht. De leden verbinden zich door een gelofte officieel aan de dominicaanse orde. De Lekengemeenschap staat open voor mensen die binnen hun werk en persoonlijke leven gestalte willen geven aan hun dominicaanse roeping. Momenteel telt de DLN bijna zestig leden.

Sipke Draisma (r.):
“Lekendominicaan zijn
is allesbehalve een
vrijblijvende zaak”

